

Præsterne, thi jeg tror, at den meget let kan besvære de ærlige Præsters Samvittighed, men ikke vil forhindre de nærlige Præster i at gøre, hvad de ikke kunde. Vi have nu imidlertid en Ed, og denne kan fortolkes, og er, som vi veed, i Virkeligheden ogsaa bleven fortolket forskjelligt til forskjellige Tider, og Staten har fundet sig deri. Vi vide, at uagtet der kan synes at være aflagt Ed paa den augsburgske Konfession, har Staten dog tilladt sine Biskopper aabenlyst at gaa bort fra denne Konfession, men naar dette er saa, da har den saaledes opstillede Fortolkning faaet en saadan Stadfæstelse af Staten, at man ikke kan sige, at den Mand, som aflægger Eden, er bunden til den augsburgske Konfession. Det maa man nødvendigvis tage Hensyn til, og ligesaa gaar det overfor andre af Statens Bud. Naar Præsten træder ind i dette Forhold, og tror at være Staten lydige og følge dens Love, da veed han ogsaa, at Staten har fortolket denne Forpligtelse med stor Frihed idetmindste gennem et Aarhundrede, og da er han ogsaa berettiget til at vente, at Staten vil vedblive dermed, og det er selvfølgelig ikke en Pligt for Præsten at nedlægge sit Embede, fordi han har en anden Anskuelse end den, han kunde synes forpligtet til, men det er i saadant Tilfælde hans Pligt aabent at vedgaa sin Overbevisning ligeoverfor Staten, og da overlade det til den, hvorvidt den vil sætte ham eller ikke. Det er jo nemlig Staten, der selv har godkjendt Fortolkningen, og den maa da afgøre, hvilken Kraft den vil tillægge denne. Naar Præsten handler saaledes, handler han ærligt, og Mere kan man næppe forlange. Med Hensyn til Spørgsmaalet om hvorvidt denne Lov skulde ramme Sognebaandsløserne og Valgmenighedsmedlemmer, antager jeg ganske vist, at det ikke har været Forslagsstillernes Mening at ville ramme dem; men det kan ikke ses af Ordlyden, saaledes som Paragraphen er affattet, og heller ikke af det Forslag, som det ærede Medlem har stillet, thi der er ikke Tale om nogen som helst Undtagelse. Det hedder udtrykkeligt, at al Offerpligt og al Offer i Kirken bortfalder, og at intet Accidentsoffer osv. maa ydes eller modtages i Anledning af de nærmere angivne Handlinger, og denne

Bestemmelse er ikke indskrænket til Sognepræsten i sit bestemte Sogn, men Forbudet staaer ganske almindeligt som et Forbud for de i Følgekirken ansatte Præster i deres Forhold til deres Menighed, hvad enten dennes Medlemmer bo udenjogns eller indenjogns, tilhører en Valgmenighed eller ikke, og saalænge det staaer som et saadant almindeligt Bud, maa det ramme alle Præster. En anden Sag er det, at Bestemmelsen kunde gives en anden Form, men dette kunde da kun være en Grund til, at det ærede Medlem tog sit Vædringsforslag tilbage. Ganste vist kan det paavises, saaledes som det ærede Medlem for Beile (Th. Nielsen) gjorde, at der har fundet Misbrug Sted med Hensyn til Kravet paa Betaling f. Ex. for Rigtaler, men det er netop derfor, vi ønske, at Tvungen skal hæves, idet Forholdet da vil udvilde sig anderledes, og Præsterne ville komme til at føle, at deres Løns Størrelse meget vil komme til at bero paa Forholdet til deres Menighed. Jeg har idetmindste den Tro til Menighederne, at de i Almindelighed ville vide at skønne paa den Præst, der udfører sin Gjerning i Aand og Sandhed, men derimod ramme ogsaa timeligt den Mand, som ikke gjør det. Der er desuden endnu et Forhold, som jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, og det er, at vi ved denne Lov, foruden den bestemte Løn for Præsterne, og visse Alderstillaag, naar de blive i det samme Embede, i § 6 tillige har bestemt en Sum af 50,000 Rd., som Statsmagten kan anvende til Fordeling blandt de Præster, som den ønsker skulle blive ved bestemte Menigheder. Man har indrømmet Staten Midler til at hjælpe en Præst til at blive i det Embede, som han er i; men naar nu maaske Staten vil have en Præst bort fra Menigheden, men denne derimod ønsker at beholde ham, er det da ikke ubilligt, at den ikke skulde have Ret til at give sin Præst et Bedderlag, fordi han bliver hos dem, og af denne Grund maaske giver Afkald paa et større og bedre Embede, som han ellers kunde vente? Dette er virkelig saa forunderligt og en saadan Griben ind i det naturlige og frie Forhold, som maa finde Sted imellem en Præst og hans Menighed, at jeg ikke kan forstaa, at